№ 58
მარტის 13, ხუთშაბათი 1903 წ.

1877

ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ

№ 58
მარტის 13, ხუთშაბათი 1903 წ

1903

ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ ᲡᲐᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲝ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ

ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

პირველ მარტიდან წლის დამლევამდე

გაზ. „ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ“

ᲦᲘᲠᲘᲡ 8 ᲛᲐᲜᲔᲗᲘ ᲓᲐ 75 ᲙᲐᲞ.

რადგან იანვარში შეცდომით იყო დაბეჭდილი, რომ გაზ. „ივერია“ ნახევარ წლით ჰღირს 6 მ. 50 კაპ., იმის მაგიერ, რომ ყოფილიყო—6 მ., ამიტომ აქ ვბეჭდავთ დაწვრილებით, რამდენს თვეს რა ჰღირს გაზეთი: 12 თვით—10 მან., 11 თვით—9 მ. 50 კ., 10 თვით—8 მ. 75 კ., 9 თვით—8 მ., 8 თვით—7 მ. 25 კ., 7 თვით—6 მ. 75 კ., 6 თვით—6 მ., 5 თვით—5 მ. 50 კ. 4 თვით—4 მ. 75 კ., 3 თვით—3 მან. 50 კ., 2 თვით—2 მ. 75 კაპ., 1 თვით—1 მან. 50 კაპ.

შორაპნის მაზრის მარშალი თავ სვიმონ დავითის ძე წერეთელი და **ივანე (კიტა) გიორგის ძე აბაშიძე** გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ ქ. პეტერბურგში, ხანგრძლივის ავადმყოფობის შემდეგ, გარდაიცვალა მათი ბიძაშვილი, ქართველი პოეტი,

თავ. გრიგოლ დავითის ძე აბაშიძე

და სთხოვენ მათ მობრძანდნენ კვირას, 16 მარტს ქ. ქუთაისის საკათედრო ეკლესიაში, სადაც **იმერეთის ეპისკოპოზის ფიოდორ-სამყოფლო ლიონიდეს** მიერ გარდახდილ იქმნება წირვა და პანაშვიდი მიცვალებულის სულის მოსახსენებლად.

ამავე დღეს გარდახდილ იქმნება წირვა და პანაშვიდი მიცვალებულის საგვარეულო მონასტერში ს. კაცხში.

მიცვალებულის გვამი დროებით დაკრძალულ იქმნება ქ. პეტერბურგში. (3—6—1)

სალოცავ იაკობის ასული, ივანე, ნიკოლოზ, ალექსანდრე, მიხეილ და **ელისაბედ მელიქიშვილები** გულითადის მწუხარებით აუწყებენ რა ნათესავთ და ნაცნობთ, ცოტა ხნის, მაგრამ სასტიკის ავადმყოფობით, გარდაცვალებას პირველი საყვარელი მეუღლისას, ხოლო უკანასკნელი საყვარელის მამის კოლეგესი სეკრეტარის.

ივანე ასლანის ძის მელიქიშვილისას,

სთხოვენ პატივი სცენ და მობრძანდნენ ქ. გორში, საკუთარ სახლებში გვამის გამოსასვენებლად ტ დასაკრძალავად, რომელიც მოხდება კვირას, 16 მარტს, დილის ათს საათზედ, გორის საკრებულო ტაძარში. პანაშვიდები ყოველ დღე საღამოს ექვს საათზედ. (1—58—1)

Ა. Ი. ᲛᲐᲜᲗᲐᲨᲝᲕᲘᲡ ᲥᲐᲠᲒᲐᲡᲚᲐᲨᲘ

შუა ბაზარი №№ 39—45

ᲒᲐᲘᲮᲡᲜᲐ

სხვა-და-სხვა განყოფილება და საწყობი
ნარდათ ფასაყიდი
ᲛᲐᲣᲓᲔᲣᲚᲝᲒᲘᲡ ᲡᲐᲫᲝᲜᲚᲘᲡ
საგანგებო სახლი.

ᲡᲘᲡᲮᲝᲕᲝᲗ
ᲞᲐᲢᲘᲪᲘᲡᲛᲔᲚ
ᲡᲐᲮᲝᲖᲐᲓᲒᲝᲛᲔᲚᲘᲡᲐ
ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲘ ᲒᲐᲛᲐᲤᲣᲤᲣᲚ
ᲡᲘᲡᲣᲤᲗᲐᲚᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲘᲛᲬᲘᲜᲔᲚᲘᲡ
ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲘᲘᲐᲤᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲓᲘᲠᲘᲡᲚᲔᲑᲘᲡ
ᲒᲐᲜᲐᲮᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲐ ᲘᲛᲔᲠᲔᲗᲘᲡ
ᲯᲘᲜᲯᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ
ᲒᲠᲐᲜᲘᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲝᲡ
ᲕᲐᲠᲓᲘᲡ ᲓᲐ ᲚᲘᲛᲝᲜᲘᲡ
ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲗ
ᲛᲝᲜᲐᲠᲗᲔ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ
ᲛᲔᲠᲬᲘᲚᲘᲡ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲡᲐᲬᲧᲘᲡᲘ.

ᲡᲘᲡᲮᲝᲕᲝᲗ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲘ ᲒᲐᲛᲐᲤᲣᲤᲣᲚᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲛᲑᲐᲠᲘᲡ

Ს. Გ. ᲞᲘᲠᲘᲐᲠᲘᲫᲘᲡᲘᲡ, Გ. Გ. ᲛᲔᲯᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ

ᲤᲝᲢᲘᲡ ᲡᲐᲣᲠᲗᲝᲘᲠᲗᲝ ᲜᲓᲒᲘᲡ ᲡᲐᲮᲝ-ᲒᲐᲓᲐᲛᲔᲑᲐ

ამით აუწყებს ბ-ნთ წევრთ, რომ კვირას, ამა წლის 30 მარტს, დილის 11 საათზე, ფოთის ქალაქის მმართველობის სადგომში დანიშნული წევრთა წლიური საზოგადო კრება:

1) განსახილველად და დასამტკიცებლად 1902 წლის ანგარიშისა.

2) დამტკიცება 1903 წლის მომავალი ხარჯთაღრიცხვისა.

3) ამორჩევა რჩევის ოთხის დეპუტატისა, მთ მაგიერ, რომელთაც სამსახურის ვადა შეესრულდათ.

4) ამორჩევა სარეეზიო კომისიის სამის წევრისა და სამის მათის კანდიდატისა.

საზოგადოების 36 §-ის ძალით, ვექილობა, კრებაზე მონაწილეობის მისაღებად, უნდა გასასინჯავთ წარმოადგინონ მმართველობაში სამი დღით ადრე კრების დაწყებამდე. ესე იგი არა შეგვიანეს 26 მარტისა.

(3—6.—2)

ხუთშაბათს, 13 მარტს, საღამოს 8 საათზედ სამხედრო შტაბის დარბაზში დანიშნულია

საზოგადო კრება

კავკასიის საკეთილშობილო საზოგადოების წევრთა.

ამ კრებაზედ ნამდვილი წევრი საზოგადოებისა კ. ი. ბადიაზარსკი წაიკითხავს ოავისს მოხსენებას სანქტ-პარის კეთილშობილ შესახებ კავკასიის უმთავრესს ქალაქზედ და სოფ ფსხუს თაობაზედ. არა-წევრთაც შეუძლიანთ კრებაზედ დასწრება. (3—3)

ექიმი

ვ. ᲚᲐᲛᲑᲐᲨᲘᲫᲔ

იღებს შინაგან და საბაგშვო ავთმყოფთ საღამოს 6—7 საათამდე.

ბინა: ბარონის ქუჩა № 22, დიდი ვანქის ქუჩის კუთხესთან. ტელეფონი 642. (წ.)

№ 42. ტელეფონი № 617

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ

კვირას, 16 მარტს

Ს. ᲡᲕᲘᲛᲝᲜᲘᲫᲘᲡ ᲡᲐᲑᲔᲜᲔᲤᲘᲡᲝᲓ

ქართულ დრამატიულ დასის მიერ წარმოდგენილი იქნება

მარგველაძის ახალი პიესა

I

ᲛᲣᲠᲐᲓ-ᲤᲐᲨᲐ

ისტორ. დრამა 4 მოქმედებ. ბ-ლისა. ბზრი აღებულია მეტერლინკის „მონ ნავანადან“.

II

ᲒᲔᲓᲜᲘᲔᲠᲘ ᲪᲝᲚᲥᲠᲛᲝᲜᲐ

ვოდევ. 1 მოქმედებად.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი: ნ. გაბუნია-ცაგარელისა, ალ. კარგარეთელი, ოლ. ლეონა, რიონელი, ბნ-ნი გ. გედევანოვი, ვ. გუნია, ა. იმედაშვილი, ს. სვიმონიძე, კ. შათირიშვილი, რომანინშვილი, დედაბრიშვილი, იორდანოვი და სხ.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია

ᲓᲐᲡᲐᲬᲧᲘᲡᲘ ᲡᲐᲦᲐᲛᲝ 8 ᲡᲐᲐᲗᲖᲔ.

მზადდება წარმოსადგენად გ. იბსენის პატივსაცემლად „ნორა“, „მედეა“.

რეჟისორი **ᲯᲐᲚ. ᲒᲣᲜᲘᲐ.**

ამ წლის მაისის თვეში ტფილისში გაიმართება **ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების სასარგებლოდ**

სახალხო სეირნობა

ᲡᲐᲥᲕᲗᲔᲚ-ᲛᲝᲛᲥᲛᲔᲓᲔᲚ ᲑᲐᲖᲐᲠᲘᲗᲣᲠᲗ

შემოწირულობათა წარმოგზავნა ამ გაზეთრისათვის შეიძლება კნ. ოლგა თადეგოზის ასულის ჭოკენავაძესთან, ნიკოლოზის ქუჩა, № 21 და ქართველთა შორის წ.-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების კანცელარიაში, სასახლის ქუჩა, თავად-აზნაურობის ქარვასლა.

კვირას, 16 მარტს 1903 წელს ტფილისის სობრანიეში გაიმართება საქველმოქმედო ქართულ-რუსული წარმოდგენა, კონცერტით, თეატრის მოყვარულთა მონაწილეობით.

I

რუსულად.

Ж У Ж У

ერთ მოქმედ. ვოდევილი ვოლკოვსკისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი ე. ა. ხატისოვის ასული ონენსკისა, გალინისა, ბ-ნნი ა. დ. ამალინი, მამინი და ჩიმიშკინი.

II

კონცერტის განყოფილება.

III

ქართულად.

თ ა ი გ უ ლ ი

ერთ მოქმედ, ვოდევილი პოტაპენკოსი.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი მ. ისაკოვისა, ნ. ნაკაშიძისა, ს. რომანინშვილი. ს. ციცეშვილი, ბ-ნნი იოს. ქუთათელაძე და ალ. ყანჩელი.

ᲙᲐᲑᲘᲚᲘᲡ ᲔᲥᲘᲛᲘ

ივანე ᲞᲐᲕᲚᲘᲡ ᲫᲔ

ᲐᲮᲐᲚᲨᲔᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

ელისაბედის ქუჩა, 38.

იღებს ყოველ-დღე კბილის სნეულებით ავადმყოფებს დილის 8—10 ს. და 11—3-დის, ხოლო საღამ. 5—7-დის. კვირა-უქმეღღეებში 9—2-ᲓᲘᲡ და საღამ. 5—7-ᲓᲘᲡ.

(წლ.)

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲗᲐ ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲐᲮᲚᲐᲜᲓᲔᲚᲘ

ᲡᲐᲛᲙᲔᲠᲕᲐᲚᲝᲕᲘ

მიიღებენ ყოველგვარ ხელსაქმეს: "თეთრეულს ფერადი ძაფით ნაკერებს და **ᲯᲐᲜᲔᲑᲘᲡ** ქალებისას და ბავშვებისას.

ᲑᲐᲠᲝᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, № 12.

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

ᲔᲘᲓᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘᲡᲐ

(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

ᲓᲘᲚᲐᲗᲐᲒᲘᲗ:

Გ. Ა. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ. 11—12 ს. სადოსტაქრო-ვენერიერი (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

Ძ. Მ. ᲒᲘᲝᲛᲐᲕᲘᲜᲘ. 9 საათიდან 10 საათამდე თვალისა, შინაგანისა და ნერვების ავადმყოფობისა.

Მ. Გ. ᲐᲕᲔᲥᲘᲜᲘᲐᲜᲘ. 10—11 საათამდე კანისა, ვენერიერულ და ხირურგიულ ავადმყოფობისა.

Ი. ᲑᲐᲑᲐᲜᲘᲡᲨᲕᲘᲚᲘ. დილის 11—12 საათ. ქალისა და ბავშვთა ავადმყოფობანი.

Ჯ. Ი. ᲫᲔᲓᲔᲠᲨᲕᲘᲚᲘ. 12—1 საათ. ყელისა, ყურისა და ცხვირის ავადმყოფობანი.

Გ. Ა. ᲗᲐᲠᲐᲜᲘᲡᲨᲕᲘᲚᲘ. 1—1½ საათ. შინაგანისა და ბავშვებისა ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობით.

Ა. Ა. ᲙᲐᲠᲐᲒᲐᲢᲘᲐᲜᲘᲪ. 1—1½ საათ. შინაგანის და ბავშვების ავადმყოფობისა—სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით.

ᲡᲐᲦᲐᲛᲝ ᲡᲐᲐᲗᲘ:

Ე. Ნ. ᲠᲣᲩᲝᲢᲘᲜᲪᲔᲕᲘᲡ. 5—6 ს. ხირურგიულისა და კანის ავადმყოფობისა (ელექტროტერაპია)

Ე. Ლ. ᲚᲣᲑᲝᲢᲔᲪᲘ 6—7 საათამდე, ნერვებისა (ელექტროტერაპია), შინაგანი და ვენერიული.

ქალი ექიმი **Ა. Ო. ᲨᲐᲢᲐᲠᲨᲕᲘᲚᲘᲜᲐ** 7—7½ საათამდის. ქალისა და სბებენი ავადმყოფობისა.

Გ. Ა. ᲗᲐᲠᲐᲜᲘᲡᲨᲕᲘᲚᲘ. 7½—8 საათ. ბავშვებისა და შინაგანი ავადმყოფობანი.

Ა. Ა. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ. 11—1 ს. გაუკეთებს სახლში მსურველთა „მასსაჟსა“, ელექტრს ყვავილს და გამართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშვნით.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური, ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებენი.

ᲓᲠᲣᲒᲘᲡᲢᲠᲐᲠᲘ სამკურნალოსი დიპტორი მედიცინისა ნ ვ ა ს ა რ დ ი ა ნ ი.

Первая частная лѣчебница д-ра Навасардіана. Тифлисъ, противъ памят. Воронц. (წლ.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

ᲒᲘᲓᲔᲗᲐᲜᲘᲡᲬᲘᲜᲔᲚᲘᲡᲐ

კუკიაზე, ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი საგინაშვილისა, № 21, ავეტალის ქუჩის დასაწყისში.

ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲓᲦᲔ:

Დ ᲘᲚ ᲝᲗ:

Გ. Ი. ᲞᲘᲠᲘᲜᲘᲐᲜᲘ—კბილის სნეულებანი, 8—10 საათამდე, სამშაბათს ხუთშაბათს და შაბათს.

Ე. ᲤᲐᲜᲘᲚᲘᲜ—ყელისა, ყურისა და ცხვირის სნეულ. 9—10 ს.

Ა. ᲓᲔ. ᲓᲐᲕᲘᲓᲝᲕᲘᲩᲘ—შინაგანი: 9—10.

Გ. Გ. ᲛᲐᲓᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგან. სამშაბათობით ხუთშაბათობით და შაბათობით, 10—11 ს.

ᲙᲐᲠᲛᲘᲡᲘ.—საშ. რდეს (ხირურგიული) ავადმყოფთათვის: სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით 10 საათიდან 11—მდის.

Ი. Ა. ᲐᲮᲐᲚᲨᲔᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—კბილის სნეულებანი 10—11 საათ.

ᲓᲐ. Ა. ᲫᲔᲓᲔᲚᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგანი, ნერვებითა და ელექტროტერაპია 12—1 ს.

Ა. ᲛᲣᲨᲔᲚᲝᲜᲘ:—თვალის ავადმყოფობა— ორშ. ხუთშ. და შაბათ. 11½—12½.

Ა. Გ. ᲑᲐᲑᲐᲩᲘᲜᲘ—დედათა სნეულებანი, ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობით, 12—საათ.

Გ. Გ. ᲓᲐᲜᲘᲔᲚᲘᲐᲜᲘ—შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვებისა—სამშაბათობით და პარასკევობით 1—2 ს., კვირაობით 10—11 ს.

ᲒᲠ. Გ. ᲚᲝᲒᲝᲢᲔᲚᲘᲐᲜᲘ—ლოსტქრობა და ორტოპედია: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით პარიკეობით და შაბათობით 1—3 საათ.

Გ. Მ. ᲐᲛᲘᲐᲠᲐᲓᲘᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—ათაშნაგანა, კანისა და საშარდესი, 1—3 ს.

ᲡᲐᲦᲐᲛᲝ ᲡᲐᲐᲗᲘ:

Ა. Გ. ᲛᲐᲓᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგან, ბავშვებისა და ყვავილის აცრა 5—6 საათამდე. (მიკრო-ქიმიური და ბაქტეიოლოგიური გამოკვლ.)

მეუღმეი ექიმი **Გ. Დ. ᲜᲐᲡᲐᲠᲘᲫᲔ.**

მზსაეი და საექიმო გიმნასტიკა: ორშაბათობით ოთხშაბათობით და პარასკევობით 6—8 ს.

რჩევა-დარიგება 50 კ., ოპერაციები მორიგებით კერძოდ 3 მან. 5 მანეთამდე. (წ.)

ᲤᲢᲘᲚᲘᲡᲘ, 13 ᲛᲐᲠᲢᲘ.

მთელს აფრიკაში ერთად-ერთი თვალსაჩინო სახელმწიფო-ღა დარჩა თავისუფალი, სადაც ევროპიელები არ გ ბატონებულან, და ლამის იმასაც აუ გონ წესი.

აფრიკის ჩრდილოეთ-დასავლეთით ატლანტიის ოკეანესა და ხმელთა შუ ზღვის პირად გადაჭიმულია მდიდარ ბავა-ბუნებით შემკული ქვეყანა, რო მაღლთა ბატონობის დროს სახელგანთ ქმული მავრიტანია, ანუ ეხლანდელ მაროკკო, რომელსაც სულთანი თვით მბყრობელობს. მაროკკოს სასულთა ნოში 10 მილიონამდე მცხოვრებია, უმ ტეს ნაწილად ქაბილნი (მთიელნი ზანგნი, არაბნი, ებრაელნი და რამდ ნიმე ათასი ევროპიელი. ამ უკანას ნელთ გარდა, (რომელნიც მხოლოდ მცირე ნაწილს შეადგენენ) მარკკო მკვიდრნი ძეტად ჩამორჩენილნ არამ თუ განათლებულ ქვეყნებს, თავის მ ზობელ თემებსაც-კი, სადაც თანდათა ფეხს იკიდებს ევროპის კულტურა. მათს განუვითარებლობას ხელს უწყობს სარ წმუნოებრივი ფანატიკოსობაც. ყოვე ლი უცხოელი, განსაკუთრებით ევრო პიელი, თვალით არ დაენახეებათ; მის გან ღვთის წყალობაც-კი ღვთის რისხ ვად მიიჩნიაან.

მაგრამ ევროპიელნი არავის მოწო დება-დაწუნებას დაგიდევენ, როცა ან გარიშზე მიდგება საქმე; ეს ნახევრად ველური ქვეყანა-კი სწორედ საუკეთე სო საწველი ფურია მათთვის, (თუმც იწიხლება და ირქენება, მაგრამ იმდე ნად სუსტად, რომ ზიანს ვერავის მის ცემს, თავის თავს გარდა). მართალია იყო დრო, როცა მაროკკოს მეკობრ ნი თავზარსა სცემდნენ ევროპიელებს მაგრამ მას შემდეგ, რაც პორტუგალი ელებმა, ესპანიელებმა და ფრანგებმ ზედი-ზედ გაილაშქრეს და მუსრი გაავ ლეს მათს ქვეყანას, იმდენად მოუძ ლურდნენ, რომ ყოველივე მადა დაე კარგათ თარეშობისა.

ევროპის სახელმწიფოებმა—ესპა ნიამ, ინგლისმა და განსაკუთრებით საფ რანგეთმა, ისე ოსტატურად გაავეს ინ ობას ქსელი ამ სახელმწიფოში, რომ რაც-კი რამ ხეირიანი მოიპოვება, უეჭ ველად ამ ქსელს უნდა მოხვდეს. ამას თანავე არავითარ ღონისძიებას არ ჰხო გავდნენ, რომ სულთანს დაჰმეგობრე ბოდნენ, გაეცნონ მისთვის ევროპის კულტურა და ამ გავლენის წყალობით გაეადვილებინათ თავიანთ განზრახვის განხორციელება.

მართლაც და მაროკკოს თვითმპყრობელი ახალგაზრდა აბდულ-აზიზი დიდი პატივის მცემელია ევროპიელთა; სულითი და გულით მოწადინებულია დაუა ხლოოს თავისი ქვეყანა განათლებულ ევროპას, მაგრამ სწორედ ესაა მიზეზი, რომ ქვეშევრდომნი აუჯანყდნენ და მთელი ნახევარი წელიწადია მათს დაოკებას არა ეშველა-რა.

ერთმა ვიღაც მაწანწალა ფანატიკოსმა თავისი თავი მაპმადის მემკვიდრედ გამოაცხადა. სულთანზედ გულნატკენი ქაბილები, და ზოგნი სხვანიც, სიხარულით მიემხრნენ ამ „წმინდა“ კაცსა და ჰკრეს ნაღარასა,—არ გვინდა ურჯულოთა მომხრე სულთანი, ეგ ღვთისა და კაცის მტერი; ჩვენი ბატონ-პატრონი ამიერიდგან ეს ზეკით მოკლენილი ადამიანი უნდა იყოსო.

ასტყდა სასტიკი ბრძოლა სულთან სა და ტახტის მაძიებელს შორის; ხან ერთი მარცხდება, ხან მეორე. მართალია, დებეშმბმა არა ერთხელ გვაუწ ყეს,—ტახტის მაძიებელი დამარცხდ და მოკლულ იქმნაო, მაგრამ, ცხრა-თავიან დევის ზღაპრისა არ იყოს, რამ დენჯერაც მისი სიკვდილის ამბავი მო ვიდა, მეორე-მესამეც ისევ გაცოცხლ და უფრო ძლიერი იერში მიტანა სულთანის ჯარებზე. არ იცის კაცმა,

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

როდის მოედება ბოლო ამ ტრაგიკომედიას. მაგრამ საფიქრებელი კია, რომ საბრალო სულთანს ილაჯი გასწყვეტია და ევროპისაკენ გადმოსაფრენად უმზრავს თვალი. უკანასკნელ ცნობებით, სულთანს მთელი თავისი სიმდიდრე ინგლისის ბანკებში გადმოუტანია, იქვე შეუძენია დიდ ძალი მამული და, რომ გული საგულესო ჰქონდეს, ამას რად ჩაიდენდა? როგორღაც თავს ვერ მოდის მაროკკოს მეფობა და ინგლისის მოქალაქეობა. ალბად სასოწარკვეთილებაში ჩავარდნილმა სულთანმა განიზრახა,—თუ ვერ მოვთოკე აჯანყებული ქვეშევრდომნი, ტუელ-უბრალოდ თავი რადღა შევაკლო, ისევ ის სჯობს, ინგლისს გადავსახლდეო. თუ ეს აზრი გამართლდა, რაღა მოელის მაროკკოს? ნუ თუ ის „წმინდა“ ტახტის მაძიებელი არხეინად მოიკალათების უპატრონოდ დატოვებულ სახელმწიფოში? ვგონებთ, რომ სწორედ მაშინ დაუდგება მაროკკოს აღსასრული: მიესევნიან ევროპის სახელმწიფონი, იმ მეტიჩარა ტახტის მაძიებელს სულ კუდით ქვას ასროლინებენენ და ამ ტურფა ქვეყანას ურთიერთ შორის გაინაწილებენ.

დღევდე თუ არ დაებატრონენ დიდი სახელმწიფოები ამ ქვეყანას, ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ ერთმანეთის გაძლიერებისა ეშიდებიდათ და ისევე იმის ამჯობინებდნენ, რომ ხელუხლებლად დარჩენილიყო, დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ. ეხლა კი, თუ სულთანი მართლა ექსორია ჰყვეს, ევროპელთა აღებმიცემობასაც არა მცირედი ზარალი მოელის მეამბოხეთაგან; ვარდა ამისა,—უპატრონო საყდარს ეშმაკები დაებატრონენო — უკეთეს დროს როდის ეა იპოვიან დიდი სახელმწიფოები, რომ ამ გემრიელ ლუკმით პირი ჩაიტკბანურონ.

ამ გვარად ეს ქვეყანაც ევროპიელთა სამფლობელოდ გახდება და ძლევა-მოსილნი სახელმწიფონი მთელს აფრიკას დაისაკუთრებენ.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ

◆ კვირას, ქართულ თეატრში, ქართულ დრამატიულ დასის მიერ, ბ. სვიმონიძის საბენეფიციოდ, წარმოდგენილი იქნება, პირველად ქართულ სცენაზედ ახალი ისტორიული ოთხ მოქმედებიანი დრამა „მურად-ფაშა“; ბ. სვიმონიძეს წარეთ თხუთმეტი წელიწადი შეუსრულდა მას აქეთ, რაც ქართულ სცენაზე ემსახურება და ამ ხნის განმავლობაში იგი უმთავრეს როლებს ალსასრულებელია ქართულ სცენაზედ; ამ საღამოსაც, ბ. სვიმონიძე დრამის უმთავრეს როლს ასრულებს და სრული ემედია ამ ღირსეულ დღეს. ღირსეულად გაუმასპინძლდება დამსწრე საზოგადოებას.

ᲤᲔᲚᲔᲢᲝᲜᲘ

ᲜᲐᲬᲘᲚᲘ

დაუსრულებელ რომანისა.

(შემდეგი *)

ახლა რომ მომაგონდება, მიკვირს, როგორ გამომეცალა ხასიათი ისე, რომ ცოლ-შვილის სულიერ ცხოვრების ვითარება-მოთხოვნილებანი სრულიად არ იპყრობდა ჩემს ყურადღებას; თითქო ისინი გარეშენი ყოფილიყვნენ ჩემთვის, თითქო გული მაგრად დახურულიყოს ყველა სხვა გრძნობისათვის, გარდა ერთისა, რომელსაც საშინელი ძალით შეეპყრო ჩემი არსება. ამასთანავე არ ვგრძნობრი იმ ძლიერს სინიდისის მხილებას, რომელიც შემდგომ ეზაზე დამდგარს სხვას უფრო სწორს აღრევენებს ხოლმე, თუ არ დაეუძახებ ამ სახელს იმ წუთიერს, გულში ღელის სასწრაფოთ ავადილ აზრს, რომ ჩემი სიკეთილი ცუდად რამ იყო, თითით საჩვენებელი ეი დასავმობ.

ამ დღესაც მარტო იმის ფიქრში ვიყავ, როდის მოაწევს საღამო, რომ ფოსტაში გავიქეცე და ამისგან პასუხი მივიღოთ-მეთქი. წამ-და-ეუწამ საათს დავყურებდი და მოუთმენლობით ერთ ადგილს ვეღარ ვიჯდებოდი: ხან ბოლთას ვსცემდი ოთახში, ხან ისევ ვჯდებოდი, ხან ავიკაზეზე გავდიოდი და იქ ჩქარის ნაბიჯით დავდიოდი წინ და უკან; ამასთან ვსცდილობდი, როგორც ცოლ-შვილს არ შეეყრიდი და ისინიც, თითქო მიმზადარნი ჩემს სურვილსა და ნუამდე შეთანხმებულნი, ყველანი, დიდიან-პატარიანად, რაღაც კრძალვა-მორიდებით იქკეოდნენ: ბავშვები, რომელნიც წ�ითავსეყფად დარბოდნენ ყველ ოთახებში და მხიარულის ყიჟილ-ბივილით ავსებდნენ მთელს სახლს, განაბულიყვნენ, ხმა, გაქალაქის თავმა აღძრა შუაღამემლოცვა უსახელო საზოგადოების წინაშე, რომ წყენეთის ქუჩაზედ, სადაც, ოგერ რამდენი ხანია, რელსები უკვე დაწყობილია, შემოღებულ იქმნას ვაგონების ქიმოსელოო.

◆ ფუსოო და იიფ სასადილოთა საზოგადოების სასარგებლოდ 15 თებერვალს გამართულ საღამოდან შემოსული სულ 1,200 მ. 80 კაპ. პრემიებისა შემოსული 309 მან. 15 კაპ. ბუფეტიდან შემოსული 309 მან. 15 კაპ. ბუფეტიდან შემოსული ლოტაოდენი და შემდგარა სულ ნაღდი შემოსავალი 1599 მან. 10 კაპ.

საზოგადოების კომიტეტი მადლობას უძღვნის ყველას, ვინც დაეხმარა საზოგადოების საღამოს გამართვის საქმეში.

◆ უსინათლოთა სამზრუნველოს შემოსავალი თებერვლის განმავლობაში 8,410 მან. 67 კაპ. დაუხარჯავს 4,192 მან. 13 კაპ. 1 მარტისთვის ჰქონდა სამზრუნველოს 16,986 მან. 54 კაპ.

ზამზრუნველოს სამეურნალოში ახალი ავადმყოფი ყოფილ 461, რომელნიც ძველებთან ერთად, 4008-ჯერ ყოფილან საავადმყოფოში თვალეების სამეურნალოდ; ოპერაცია 48-სთვის გაუკეთებიათ.

◆ ქუთაისში ამას წინად დასხმიან თავს ვიღაც ბოროტ მომქმედნი საქალაქო სასწავლებლის მასწავლებელ ზელენსკის და ისე უცემიათ, რომ სიკვდილის პირად მიუყვანიათ და მერე რუში გადაუგდიათ. შემთხვევით გამვლელ ქალებს შეუმჩნევიათ გასისხლიანებული, თოთქმის სულთ-მობრძავი მასწავლებელი და გაუგზავნიათ ს. თოფურიას სამეურნალოში დახმარების აღმოსაჩენად. გამოძიება სწარმოებს (ჩერნ. ვესტ.)

◆ ამიერ-კავკასიის რკინის გზების მმართველობა სთხოვს ქალაქის გამგეობას, რომ 16 მარტს დილის 11 საათზედ, ბ. ეფფიანჯიანცი მიბრძანდეს ნავთლუღში, ნავთის საწყობების დასათვალიერებლად; რკინის გზის მმართველობა დასძენს: თუ ვინიცობაა ბ. ეფფიანჯიანცმა ჩვენ მიერ დანიშნული დროა უსრულოდ სცნო, მაშინ ვთხოვთ, თვით ეფფიანჯიანცმა დანიშნოს დროო.

◆ ამ ბოლოს დროს ტფილისში შესამჩნევად იმატა გადამდგომ სენით ავადმყოფობამ; მაგალითო. 3 მარტიდგან 10-დე გადამდგომ სენით ავად ემბდარა 40, მათ შორის 9 ქუთაისელი, 10 ხუნაგი; ყველანაზედ მომატებულად ავად გამხდარან მეათე განყოფილებაში.

ამავე ხნის განმავლობაში ქალაქის ავადმყოფთა თავ-შესაფარებში ყოფილა 47 ავადმყოფი. 10 მარტისთვის თავშესაფრებში დარჩომილა 40 გადამდგომ სენით ავადმყოფი.

◆ კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებამ იაროსლავლის სამეურნეო საზოგადოებისაგან მიიღო წესები შინაურ ფრინველის მოშენების გამოფენისა, რომელიც გამართულ იქნება ქალ. იაროსლავში ამა წლის მაისის 13-დგან—18-დე.

◆ კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებამ ეკმინდათ; მაროსაც ვატყობდი, რომ თავისი ჩვეულებრივი ნაზი მზრუნველობა ჩემდამი გაიორკეცა, ყველფერი ამტკიცებდა ამას; საწყარ მაგიდაზედ რიგზე დაწყობილი წვრილ-წვრილი ნივთებიც, პორტფეფნი ჩალიგებული სპეარო ქალალდებიც, რომელიც წინად ხშირად უთავ-ბოლოდ ეყარა მაგიდაზე, ახლად დაფენილი თეკლის მომპრალად ძმბნინავ ხალის საწერი იარიალიც, მაროს მიერ დამშადებული ბაპპიოსნებით ავსილი კოლოფიც, მისივე მოქარგული წიგნში ჩასადები ნიშანიც, რომელიც სწორედ წიგნის იმ გვერდზედ იდვა, საცა შეეჭერიდი,—ერთის სიტყვით ყოველსავე წვრილმანს მზრუნველი ხელის გაფლენა ემჩნეოდა. ვხედავდი იმასაც, რომ ყველი ეს ჩემდა შეუმჩნეველად კეთდებოდა ისე, რომ თვალში არა მცემოდა, ოდ-რადგანაც. დაეკვებული ვიყავ, რომ ჩემი სიიღუმეო-ოდიან-პატარიანად ყველას გაგებული ჰქონდა, შინაურების ამ გვარი ქცევა ერთგვარ ჩემ პროტესტის გამოცხადებად მეჩვენებოდა, რომლითაც თითქო უნდოდათ ეთქვათ ჩემთვის: „ეი როგორმეი ვართ ჩვენ, როგორ გეპყრობით, და შენ-კი რა სნად ხარ, უმადურო“! ამიტომაც ეს განსხვავებული დამოკიდებულება, იმის მაგიერ, რომ დავემშვიდებინე, მაკვირებდა ფაინჩხრდა.

საღილის დროსაც მოიტანა. შორიდან მოიგესმა ჭიკ-ჭიკ-ფეფშების და დანა-ჩანგალის ხმაჩუხი; ეტყობოდა, სუფრას შლიდენ. „ახლა მარო დაფეფფეუსებს იქ,—ვიფიქრე მე და წარმომიდგა თვალ წინ, როგორ დღეოდა ცეკრები ბეკეთ-ბეკეთ მარო და ზეფარად განკარგულებას იძლეოდა. მადა სრულებით გადავარდნილი ქმნდა და, როდესაც მოსამსახურემ, ვგონებ, ფეოოკჯერ მომაგონა, საღილი მზად არისო, მე, უფრო ჩვეულებრივ მორჩენილი, უნებურად გავეცინე უკან. ყველანი სუფრაზე დამსხდარნი დამხვდნენ, მხოლოდ შესვლისამიერი მოსკოვის სამეურნეო მუზეუმისაგან წესები, თუ ლეგინსკის სახელობაზედ არსებული ოჯრის მენდელი ვის და რა თხუზულებას უნდა მიესაჯოს.

◆ კავკასიის სამეურნეო საზოგადოება ამ დღეებში მიიღებს სხვა-და სხვა ხეხილის ბაღჩის ხეებს, რომელიც მას გამოუწერია საზღვარ-გარეთიდგან მემამულეთა შორის გასაჩენელად.

◆ ქალაქის ზოგიერთი საეკლესიო ზედამხედველს მიუმართავს გამგეობისათვის და უთხოვნია, რადგანაც ზოგიერთა მამულეხედ იმოდენა გარდასახადი ირიცხება, მთლად მამული არცკ-კი ღირს ის ფასადაო, ამიტომ იშუამდგომეთ ოლქის სასამართლოს წინაშე, რომ დანიშნოს ამ მამულების საჯაროდ ვაჭრობაო.

◆ 6 მარტს ქალაქის სკოლათა კომისიამ განიხილა ავლაბრის სკოლისთვის შედგენილი პროექტი და დაადგინა: რადგანაც პროექტში ნაჩვენებია, რომ სკოლის გამგესათვისაც უნდა აშენდეს ცალკე ბინა იმავე ეზოში, და ამასთანავე სკოლის შენობა იმდენად პატარა მოდის, რომ სკამარისი ეზო არა რჩებაო, ამიტომ აშენდეს მარტო სკოლის შენობა და სკოლის გამგეს ეძლეოდეს სახლის ქირაო; სკოლა დამთავრებულ იყოს 1 მკთათვისთვისთვის, რადგანაც ამ დროსთვის უთავდება მას ვადა ახლანდელ შენობაშიო.

◆ სადეზინფექციო კამერის გამგე ექიმი, ბ. რაზამატი ავადმყოფ ოპინის გამო, გაანთავისუფლა სამსახურიდან ხუთი თვით თავის ჯამაგრით; მისი თანამდებობა დაეკავა ექიმს თადეკოსიანსაც.

◆ რუსეთის საგეოგრაფიო საზოგადოების კავკასიის განყოფილებამ მიიღო მოწვევის ბარათი, რომლითაც აუწყებენ, რომ ამ წლის აგვისტოს 23—28-მდე ვიწაში დანიშნულია მე-9 საერთაშორისო საგეოლოგიო კონგრესი და სთხოვს დანიშნოს თავის წარმომადგენელი მონაწილეობის მისაღებად.

◆ ამ ახლო მომავალში დანიშნულია ტფილისის სელოსანთა წარმომადგენლების კრება; კრებამ უნდა ამოირჩიოს თორმეტი კაცი, რომელსაც დეეგალება, დაათვალიერო ის ადგილები, სადაც შეიძლებოდეს მომაკალში სახელოსნო გამგეობისათვის საკეთარი სადგურის აგება, ამავე პირთ დეეგალებათ ალნიშნონ, სადგან ან რა გზით შეიძლება ხელოსანთა მმართველობამ მოიპოვოს საკარო ფული ადგილის შესაძენად და შენობის ასაგებად.

◆ მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროს უმთავრესი დეპარტამენტმა მიმართა ტფილისის მოტანაკერი ბაღის გამგეობას და სთხოვა, მონაწილეობა მიიღოს პეტერბურგის მებაღეობის გამოფენაში; ტფილისის მოტანაკერი ბაღის გამგეობას განუზრახავს გამოფენაზედ გაგზავნოს საუკეთესო კოლექციი მცენარეებისა.

◆ ტფილისის მეპურეებს შეუშუშავებიათ საკალდებული წესები პურის მცხობლებისათვის, რომლითაც უნდა ხელმძღვანელობდნენ ყველა პურის საცხობ ს პატრონები და მათთან მომუშავენი.

◆ ხალი დანიშნულია კ ასიის სამეურნეო საზოგადოების წევრთა ბ ება.

◆ ქალაქის ქუჩებში მაწანწალა ძაღლების გაწყვეტა დანიშნულია: მე 10 განყოფილებაში—17, 18 და 19 მარტს; მე 9—21 და 22; მე 8—26—27; მე 7—28, 29 და მე-6—31 მარტს.

◆ ჩვენ ვეკუოობინებენ, რომ იმ ვეძილთ გარდა, რომელნიც იცავდნენ ბათუმში მოდიან არეულობის გამო პასუხის-გებაში მიეცემულთ ბრალდებულთ, დამცველად ყოფილან აგრეთვე ნაფიცი ვეძილი ხუმუტოფსკი (ტფილისელი) და ნაფიცი ეფერილ თანაშემწე ბელსაზარაშვილი (ქუთაისელ ბენ).

◆ პეტერბურგიდან ატყობინებენ ვეზ. „კავკაზს“. უკანელ-ად ნაბრძანები, ქ. ოზურგეთი განთავისუფლებულ იქმნას სამი წლის ვადით, ამ წლის 1 იანვრიდან. გარდასახადისაგან, რომლისაც იგი ეწყოდა ბოლიციის შეუნახავად.

◆ „რუსულ ნავთის საზოგადოების“ ბაქოში, რომელიც გ. ა. არაფელოვის, ძმ. ბუდალოვებისა და ძმ. ალამოვების ადგილებში მეშაობს, შარშან 350,000 მან. ზარალი უნახავს. 1901 წ კი 2,870,000 მან. მოგება ჰქონია. საზოგადოებს ძირითად თანხა—14,000,000 მან.

◆ 13 მარტს დანიშნულია მე-86 საზოგადო სატარიფო კრება, რომელშიც, სხვათა შორის, უნდა განიხილოს, თუ რა ფასი გადაახდევინოს რკინის გზებზე უნაბის გამგზავნელთა, კერძო პირთაგან საგანგებოდ დაქირავებულ მატარებელების ტარიფი. ტარიფის დაკლება იმ ღვინოზე, რომელიც საგზაურო მატარებლებით იგზავნება, ტარიფის დაკლება რძეზე და ნაღებზე.

—

კავკასიის სამეურნეო საზოგადოების კრება. 11 მარტს კავკასიის სამეურნეო საზოგადოების დარბაზში ინტელიგენტა მაუწყიან საკეთრადღებო მოხსენება ნაკეთხა კავკასიის ეკანურ ადგილების მორწყვის შესახებ.

ბ-ნი მაკეესი წინასიტყვაობა დაუკანდენ ბარიაკებში შეეხიეოდენ ნაკადგზედ დაეუნებულ ეკრეულ სარწყავ შეშოობათა დაწუბისა.

ბ-ნი მაკეესი ფრთხილად, ეკუდასმით მოეკიდა ოაკანს მოხსენების საკახს. იგი არ ირის ტატებულად თეორიათა.

როგორი ნაჩატეკეული შედეგი მოჰეკეს სხეა-და-სხეა ადგილს შეეხიეოდენ მოწყობილ, ეკრეულ ეკეეშეეუნედ სარწყავ მოწყობილებათა?

ეს სხეითი გამოიკვლია ბ-ნ მაკეესიმ და ამ ახლის დაკეკეა, რომ ამ შეშოობის დადი სარგო სჭერდეეს, შედეგა-კი არ ამრიდეეს ხარჯს. მაკალითად, ეკრიაზეში 12,000 დესიატინისაოეს სამეოფი სარწყავ მოწყობილეეს—ირეეეთა გამარეოეული, ამ 12,000 დესიატინიდგან-კი მხოდოდ 3,000 დესიატინეთ სარგედოოეეს ადგილობრივი მეზოოურეებენ.

ბ-ნ მაკეესმა ეჩრიდ, ეკლაეურ ადგილების მორწყვა თანდათანობით, ფრთხილად უნდა მოხდეს. უნდა მაკალითად თეკეთ ხალხისაკენ, ხალხის დადი ხნის გამოკეკადებეთ მოპოეეეეეთ სარწყავ მოწყობილებეთ მაკალითის და ეკეკ-რიგეს; უნდა მაკეეეეთ ადგილობრივი ირეეეი და კეკეეეეეეთ ეეს სისტემა ამის მიხედვით, თუ რამდენად ამის თეკთ საჭიროებეა მოითხოეეა.

ბ-ნ მაკეესიმ განუმარტა მსმენელთ, თუ, როგორ მოეწყოთ ადგილობრივი სარწყავი ირეეეი. ერთი დესიატინის მორწყვა 1—3 მანეთამდის დაჯდება. ეკრეულ მეეხეიერეულ ეკეეშეეულ დაეეეეეე

ქართლის ᲕᲘᲬᲠᲝ-ᲙᲕᲚᲘᲐᲜᲘ ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ ᲒᲖᲐ

(დასასრული *)

რაკი საქართო ტეხნიკური ცოდნა არა გვაქვს რკინის გზის კეთების საქმეში, ამიტომ მხოლოდ მეცრეოდენის დასხდოგებით შეგვიძლიან ვიქონიათ მსჯელობა იმის შესახებ, თუ რა დაჯდება ქართლის რკინის გზის შტო და როგორენს შემოსავალს შემოიტანს. ამ შემთხვევაში ჩვენ შეგვიძლიან დავამყაროთო ჩვენი მსჯელობა მხოლოდ შედარებაზედ, რადგან ვიცით, რა დაჯდა უკვე გაყვანილი რკინის გზები და რა შემოსავალი აქვთ ამ გზებსა. ცხადია, ყოველივე ჩვენი მოსაზრება ამ საგნის შესახებ ბრიდიდიც ძლიერ იქნება ბრალი, რაც საქმროა ასეთის მძიმე საქმის გასარკვევად, მაგრამ მაინც, ვგონებთ, ინტერეს-მოკლეულები არ უნდა იყოს ჩვენთვის.

კუოსკის გუბერნიაში არის ობოიანის ვიწრო-კვლიანი რკინის გზა, გაყვანილი ეროობის მიერ 1881 წელს 30 ვერსის მანძილზედ. ამ გზის გაყვანაზედ დაიხარჯა სულ 197,267 მან. ოქროიი (285,900 მან. ქაღალდის ფულით). ამ სახით, თითოეული ვერსი დაჯდა ეროობის 6,575 მან. გადაზიდ-გადმოზიდა ამ გზამ სხვა-და-სხვა ტვირთი 1891 წელს 847,621 ფუთი. საერთო შემოსავალი იმავ წელს, ხარჯ გამოუკლებლად, იყო 23,684 მან. ხარჯიც ამდენივე იყო. თითოეულს ვერსზედ მოდიოდა შემოსავალი და ხარჯი 789 მან.

თუ გავითვალისწუნებთ, რომ ის მიდამო კუოსკის გუბერნიისა, საცა გზა იქნება გაყვანილი, მეტად ღადა-ღუდა ადგილია, სერეანთა და ღელეებით სავსე, რაკა უფაკელია გაამწყობდეს მიწის წყვანა და ღობიდგის კეთებას *), შეკლამა არ იქნება ვსთქვათ, რომ ცხინვალ-გორის მიდამოზედ გაყვანა გზისა ძნელი ადარ უნდა იყოს, როგორც იყო ობოიანის გზის გაყვანა. თუმცა კი, საგულვებელია, რომ გზის გაყვანა ქართლის ხელის-გულივით დაკეთდეს ადგილზედ, საცა არაფიერი ესასმენელი ადგილ-დადგილი არ მოიპოვება, არაფიერთარ ტეხნიკურს დაბრკოლებას არ წარმოადგენს. მაინც და მაინც, სიფრთხილისათვის ისე ვიფიქროთო, რომ ვითომ იქაცა და აქაც თანაბარი ვითარებაა და ამ საფუძველზედ დამყარებით ავფრიცხოთ, რა დაჯდება ქართლის რკინის გზა.

1) თუ ერთი ვერსი დაჯდა იქ 6575 მან., 32 ვერსი ქართლის გზისა დაჯდება 210,400 მანეთი.

2) ზედმეტი ხარჯი ხიდის გასაკეთებლად პატარა ლიახვზედ 70,000 მან.

3) მოულოდნელი ხარჯი 19,600 მან.

სულ ხარჯი 300,000 მან.

ხარჯი ექსპლოატაციისა (გზის მუშაობისათვის):

1) ობოიანის გზის ანგარიშით ერთ ვერსზედ ეს ხარჯი 789 მან. ქართლის გზისათვის ვიანგარიშოთ 1,000 მან. ვერსზედ, 32 ვერსისა შესდგება 32,000 მ.

2) ვსთქვათ, რომ მთლად 300,000 მან. ნასესხებია 5%-ად, წელიწადში სარგებელი იზამს 15,000 მ.

3) მოულოდნელი ხარჯი 3,000 მ.

სულ ექსპლოატაციის ხარჯი 50,000 მ.

შემოსავალი:

ზემორე აღენიშნეთ, რომ საერთო რაოდენობა გადასაზიდ-გადმოსაზიდის ტვირთისა ამ ჟამად არის 2.135,638 ფუთი. ჩვენგადოთ ორთა-შუა რიცხვთ ფუთზედ 3 კაპ. მთლად 32 ვერსზე და გამოვა, რომ ეს როგორენმა ტვირთისა შემოიტანს სულ ხარჯ-გამოუკლელ 64,069 მან.

ამ სახით, ტვირთისა და საქონლის გადატან-გადმატანის შემოსავალი სავსებით დაჰფარავს გზის ექსპლოატაციის ხარჯს და კიდევ დარჩება 14,069 მან.

საზოგადოდ მიღებულია, რომ ვარაუდით შემოსავალი საქონლის (გადაზიდვ-გადმოზიდვისა, 78% საერთო ხარჯ-გამოუკლებლის შემოსავლისა, პასაჟირებისა—19%, ხოლო დანარჩენი შემოსავალი—3%.

ამ ციფრების მიხედვით, შესაძლოა ვივარაუდოთ, რომ ქართლის რკინის გზა საზოგადოდ შემოიტანს:

1) საქონლის გადაზიდ-გადმოზიდვითა . . .	64,069 მ.
2) პასაჟირების ტარებითა .	12,180 „
3) სხვა შემოსავალს . . .	1,922 „
სულ	78,171 მ.

ამ გვარად ყოველ-წლიური წმინდა მოგება იქნება 28,171 მან.

ესთქვით თუნდა, რომ თანხის ამორტიზაციის და სხვა, ჩვენგან წინდაწინვე ვერ დანახულ ხარჯს, დასჭირდება, გარდა უკვე ჩაგდებულის ფულისა, კიდევ 14,171 მ. ამ შემოხვევაშიც გზა მოგვცემს წმინდა მოგებას არა ნაკლებ 14,000 მანეთისას წელიწადში.

აქვე განვმარტავთ, რომ პასაჟირების შემოსავალი მხოლოდ ამ შემთხვევაში იქნება 12,180 ანნ., თუ ყოველ დღე აქეთ-იქით გორსა და ცხინვალ შუა 66 მგზავრი ათშაურიანის ბილეთითთ, ანუ 33 მან. იქნება. არაფიერი ექვი არ უნდა ვიქონიოთ, რომ რაოდენობა მგზავრებისა ამაზედ მეტიც იქნება და არა ნაკლები.

რაკი ასე უეჭველია ქართლის რკინის გზის შტოს შემოსაფლიანობა, სახეიერო საქმე იქნება, რომ თვით ქართლის მემამულეებმაც იკისრონ ამ საქმის განხორციელება. მემამულეებმა ამ აზრით უნდა შედგენონ საკეთილ-ნერო საზოგადოება ან ამხანაგობა და მან აიღოს წებართვა მთავრობისაგან რკინის გზის გაყვანისა, აიღოს საკონცესიო უფლება. აქციებითთ ანუ პაიებით შეიძლება შეგროვდეს მხოლოდ ნაწილი საერთო თანხისა; დანარჩენი თანხა ადვილად შეიძლება ითქოს ოსობლიგაციო სესხის სახით; მთავრობა იკისრებს თავდებობასა, რომ ამ ნასესხი ფულის სარგებელი უზრუნველ ყოფილ იქმნას, სხვითა შორის, იმ წმინდა მოგებით, რომელსაც მიიღებს ამიერ-კავკასიის რკინის გზა ქართლის რკინის გზის შტოს წყალობითა.

მაგრამ არის ერთი გარემოება, რომელიც აუცილებლად უნდა გათვალისწინებულ იქმნას განძრახულ გზის გაკეთების საქმეში. დასაწყისი ანუ პირველი საღგური ქართლის გზის შტისი, უნდა იყოს უეჭველად ვორის ვიგზლის სადგური ალტაფორმებს ახლოს. ეს იმიტომ არის საჭირო, რომ საქონლის გადატან-გადმატანა აეიცილოთ თავიდან ზედ ქალაქ გორიდედ. ამით უპირველეს ყოველისა გაიაფდება საქონლის ზიდვა შტოზედ. ამიტომ ამ გარემოებას დიდი მნიშვნელობა აქვს.

ვგონნა ამისათვის საჭირო შეიქმნება ხიდი ნტკვარზედ, რაიცა შესაძლებელად გაამეორებს ქართლის რკინის გზის გაკეთების საქმეს. ამ უხერხულობის თავიდგან ასაცილებლად უნდა ვიშუამდგომლოთ, ვის წინაშეც ჯერ არს, რომ 1904 წლისათვის განზრახული ვორის ახალი ხიდი ისე იქმნას აგებული, რომ შეიძლებოდეს ზედ ვიწრო-კვლიან გზის მატარებელებსაც იაროს. ამ შუამდგომლობის შეწყნარების დიდი რამ დაბრკოლება არა გადაეღობება-რა, რადგან, არა ვვგონია, ისე ხიდის მოწყობამ შესაძნნეველად გაამეიოოს განზრახული ხიდის კეთება*). ისეთი შუამდგომლობა უნდა იკისროს გორის მაზრის თავადაზნაურობამ გუბერნის თავად-აზნაურთა კრების შემწეობით.

ვიდრე შესდგებოდეს საკეთილ-ნერო ან სხვა ვვარი ამხანაგობა, საჭიროა წინასწარი სატეხნიკო გამოკვლევა გზისა და დაწერილებული ეკონომიური დათვალიერება ამ გზის მაზრისა.

ჩვენ ვგონებთ, რომ გუბერნიის თავადაზნაურობა უნდა მიეშველოს ქართლის და გადასდოს როგორენმე ფული წინასწარ გამოკვლევათათვის, როგორც მოიქცა იგი თავადაზნაურობა კახეთის შესახებ. ამ საგნისათვის გადადებული ფული უნდა დაუბრუნდეს თავად-აზნაურობას გზის გაყვანის შემდეგ ან ერთობაზედ, ან ნაწილ-ნაწილად. რა თქმა უნდა, რომ ეს ფული ბევრად ნაკლები იქნება, ვიდრე კახეთის გზის გამოკვლევისათვის იყო გადადებული.

კაპიტალისტების შოვნა გზის გაკეთებისათვის, აგრეცდე შედგენა საზოგადოებისა ჩვენ შორისაც, ბევრად უფრო გადვილდება, რადგან უკვე მზად იქნება გამოკვლევა გზისა. და ჩვენც სწორედ ამიტომ ვფიქრობთ, რომ თავად-აზნაურობამ უნდა აღუპყროს ხელი ქართლს, დაამეფოფილოს ეს მისი საჭიროება გზის გამოსაკვლევად საჭირო ფულის გადადებით.

დასასრულ, თავი-თავს მოვუფრი ყოველსავე ზემორე ნათქვამს და მუხლი-მუხლობით ავნუსხავ.

1) ქართლის დაკაება, რომელიც გორსა და ცხინვალ შორისა სძევს, მანამდე ვერ დაიღწევს თავს ეკონომიურს სიძაბუნესა და დაჩაგრულობას, ვიდრე შტო არ იქმნება გაყვანილი და ეს ქვეყანა არ შეუერთდება ამიერ-კავკასიის უმთავრეს რკინის გზას (მაგისტრალს).

2) განზრახული „ქართლის რკინის გზა“ ვიწრო-კვლიანი უნდა იყოს, რადგან მხოლოდ ერთს განსაზღვრულს და არა ძრიელს დიდს მხარეს უნდა ემსახუროს.

3) „ქართლის ვიწრო-კვლიანი გზა დაიწყება გორის ვიგზლიდგან, გაჰკვეთა მხარ და მხარ ცხინვალის დღეკვნდელ გზა-ტკეცილს და მხოლოდ ალაგ-ალაგ მოჰშორდება, რათა მეუახლოვდეს ზოგიერთს დიდ-სოფლებს, რომელიც დღეს უმთავრეს გზიდან დაშორებულია.

4) იმ ცნობათა მიხედვით, რომელიც ამოკრებილ იქმნა გორის სადგურის ანგარიშიდგან, სჩანს, რომ ქართლის რკინის გზას შეუძლიან იმედი იქონიოს ამ ჟამად, რომ 2,135,638 ფუთი საქონელი ეკმნნება გადასატან-გადმასატანი.

5) იმის დამხარდამხარებულის გამოანგარიშებით, თუ რა დაჯდა ერთის ვერსის რკინის გზა სხვადან, შეგვიძლიან ვსთქვეთ ვარაუდით და დაჯდა არ შეეცდეთ, რომ მთლად ქართლის გზა ყოველის მოწყობილობითურთ დაჯდება 300,000 მანეთამდე.

6) ხარჯი გზის სამუშაოდ და სარგებელი ნასესხების ფულისა იქნება წელიწადში დაახლოებით 50,000 მან. ამორტიზაცია თანხისა და სხვა მოულოდნელი ხარჯი არ აღემატება 14,171 მანეთს.

7) გზა შემოტანს საქონლის გადაზიდ-გადმოზიდვით, პასაჟირების ტარებით და სხვა წვრილ შემოსავალს დაახლოებეთ 78,171 მანეთს.

8) სულ მცირედი რომ ვიანგარიშოთ, ყოველ წლივ მოსალოდნელია 14.000 მ. წმინდა მოგება.

9) რომ ფერო გაადვილდეს შედგენა საზოგადოებისა ჩვენ მორისეე და შოვნა თანხისა, საჭიროა მთავრობის ტეხნიკების დახმარებით წინასწარი გამოკვლევა გზისა. გამოკვლევისათვის საჭირო ფული უნდა სთხოვოს ნასხად გორის მაზრის თავად-აზნაურობას, რომლისათვისაც დიდად ხელ-საყრელია ეს გზა, თავად-აზნაურობის საგუბერნო კრებას.

10) ქართლის რკინის გზის წარმატებისათვის საჭიროა, რომ იგი იწყებოდეს გორის სადგურიდან. ამ აზრით, გორის მაზრის თავად-აზნაურობამ უნდა იშუამდგომლოს, ის ახალი ხიდი მტკვარზედ, რომელის კეკეთებაც განზრახულია, ისე გაკეთდეს, რომ შეიძლებოდეს ვიწრო-კვლიან გზის მატარებლებსაც ი

ურითა მომხრეთ კაღიქტ, ე. ი. ან ურიგებს ეკუთვნისა, ან სუბსიდია ეძლევა ურიას ბანკებიდან და კაღლდიენტ.

სწორედ ესეეგე ჭსდებს ეხლა კეკკასიაში, სადაც თითქმის ყველა კაზეთი და ჟურნალი, მაკლითად, ტფილისსა და ბაკოში, სომხებს ჩაუკრავთ ხელთ: ტფილისში ადგილობრივ გაზეთებულებს სომ კაზეთ შორის რუსულს ენაზედ მხოლოდ ერთი ოფიციალური „Кавказъ“-ი ვერ ზეკეკიოთ ჯერ სომხებს, დანარჩენი ორი-კი—„Тифл. Лист.“ და „Нов. Обозр.“—სკეთრაცა მთ კამომეკეთ სომხებისა; ერთადერთი ყველა ჟურნალი „Кавк. Вѣст.“-ი ეკუთვნის სომეხს ეორდანოკ.

ამ კაზეთებს და ჟურნალებს, რომელიც ამეკნეკეს ტფილისში სომხურად, არეკ-კი ეკხსენეთ:

ბაკოში ესეეგე ამბავი: კაზეთები, რომელიც რუსულს ენაზედ ამეკნეკეს და ტოტალი მინე კაზეთკეთებიანა სხოგადოებაში. „Бак. Извѣст.“ და „Аргонавтъ“ (**) ეტეკნეკეს და ოკსეს სომეხოკკან, როგორადაც კაზეთები, რომელიც ფოსი როსტოფში გამოდის—„Пріазов. Край“ და „Донск. Рѣчъ“ (უკანასკნელი კაზეთი ნახეკრადა ურაუდაა) და აკრეთეკ ერთად-ერთი კაზეთი კეკკასიაში—„Кавказъ“.

ერთის სიტეკეთ, კეკკასიაში საათიც ენდა მიიხედოთ, ეკეკლან სომეხს წამოკრეთ ფეხსა. სიტყვიერად, ამ თვეკეკ და ეკრეკ „ეროვანი ჯერ ვერ მოუსწეროთ ***), ეროვანეთ, დიფეკნეკეს სტატეტა ქალაქებში თავიანთი კაზეთებისა და ეკრეკ კეთრის ეკეკეკ ადგილობრივ კაზეთების შესიდეკ. ამიტომაც ქართულ კაზეთი „ივერიის“ წეკადოთ წეკანმდის მოადეკეკ ხალეკ ხან-დახან ამბავი ამ სომეხთ მზაკეკდენ ინსპირაციის, რომელიც სკდიდოვენ ხალ-ნეკ ეკიჩეკ რუსეთის სხოგადოების ისაზრი, რომ კეკკასია უძეკლეკეს დროიდანკეკ სომეხეს ეკუთვნოდა; ergo, ეხლაც სრეკდიან ამთავეკ ეკეკუთნო დეკსო.

ბ-ნ ეკუეკეკის წერკნაკეა „სომეხთა მეფნიერნი“, ქართველიკან რუსულად ნათარგმნი ბ-ნ მეხეშეიდისაკან, ამთავიკთხეთ სეკრეკ ამეკკარი ოინის ამბავი: ბატონ „სომეხთა მეფნიერთ“ დასეკრანდა ამის დამტკიცება, რომ სკეკოდან სკქართველო ეთთიმეკ ერის დროს ეკი ეკეთიდა, და მას ადგილებში სეკდ ქეკდის-ქეკდან ბერეკნდელ დროსეკ, მე-X და XI საუკუნეებში ქონ. დაბადების ენაზე, სეხოგრიდან „ნაინარა“ ტომი, რომელიც ქრისტეს შობის მე-IX საუკუნის მეორე ნახევარში შეერიდა ტაღეკ სახეშეეთიდ, ქეკეეს ეკრეკ ტაღეკ (სტეკეკ ეარარტისკან), რომ ეკეკეკდა ამ სახელშეეთაა თავდამარეკდა ერეკნის ეკეკეკნაა ეთო, შეშდეგკი, სტრაკეკიეკ მ ესრეკის ძალთი, ეკდატანილ იქმნა სომხოეთისკკენ, ეკნის ტბის ადმოსავლეკთ ხანრეკნაკ; შეშდეგ მოეკეთხრობენ ლეკდენდის ეკრარტლეკის ამ შეტყ-დილ დამსხეეკეთისა, რომელიც მთ მოკლეს მაშინდელეთ ეკნოდეკ-ეკეკ ქეკეეეს და, მაშისადაკ, მთელს კაღიბრაობასაკ ეკეკეკსა,—ბარეკდეკ ამთი, რომ ეკრარტეკ-ეანაკდადგენის ეკეკეკ ამ ეკეკდეკ ასრეკდოთ,—ამ ეკეკეკან ხაღხისს—დასეკდეთის და სამხრეთისკკენ, სარიოის, ბაღეკსტანის და ეკეკამეისკკენ, მეორე დიდი სამსხეკრი, რომელიც ეკრარტეკეეს „ეკეკეკეს მთელ ქეკეეკნს, ის არის, რომ ერთ-მხრეკ ეზეს ეკრარკდენ კეკკასიათ სეკთეკს და სხვა ჩრდილოეთ ბარბარიოსებს (?) და ამთი ეკდაანჩინეს დამრკეკნეკისკკან სამხრეთ-დასეკდეთის ტეკეიდეზეკი, მეორეკ მხრათ ეკეკეკნდენ ეკეთ თეკდასხეეს „სამხრეთ მინდერეკისს“ და სხ., კეამდის, რომ ეკრარტეკეეი ტეკეიდეკ რიგხ-მრეკდი ხაღხი ეთოეთ, მოწონეეკ, ეკეტის მეტად ჭეემანეკის მამრთოეკეთისა, ძალეკი, შეეფრეკეკეი, მტეკეკ და თავკეწყრეთი, მოსაფრეკ და მოდრეკეკ მთელს ქეკეეს (!) და ამეკთი მეოდრნი, რომ კინდამ სრეკდიან შეეცეკეეს მსოფეიი ისტორიის მსეკეეეკთაა“.... ეკეკეკ ეს ირეკი, რომეკდაკ ეთოთ სოფეკდეკდ ეკრარსეკრი ეკრეკრა ეკდეკეთ ეკეკეკეკ ეკეკეკ-ეკეკ, ამოაწეკილი ქეკეეზედ ეკრარტეთ მეეკეეის ბძანებათ, ნაამბოდი ეთო „С. Петер. Вѣдом.“-ის ფეკრდაკზედ ვიდაც ბ-ნ კოდმეტრეკისკკან: მისის სიტეკეთი კამდაოდდ, რომ დიდეკეეთ ეკრარტეკეთ ჩამოამეკდენ ეხლანდელ სომხეთი ინიან ან თე ინსეკბობს ნაშთი ამ ტომისა, რომელსაც ამოდეეს სამსხეკრი მიეედეკის, საკრაოა „ხეკი კეკეეკოდოთ, ეეეზზეკ ეკამოეკეეთ ან კეხ კეკეეხსნთ კეკობრეობის საეკეხეკრეოთაო“!.. მაკრამ სამდეკიდან სეკდ სხვა ადამხნდა! ეს, რომ ნამდეკდნი ჩამოამეკდნი ეკრარტეკეეის სომხეთი-კი ეკრა ეოფიდან, ეკამეკ ქართველები, და დეკრამეკრნი წეკწეკრანი, რომელთაც ინსეკეეის ბ-ნი კოდმსტრეეთ თეკეი ეკრის დასამტკიცებელად, ქართველთა ამბავს მოეკეთხრობენენ და ეკრ სამხეკთანს, რომელნიც, ნამდეკდთ კეამეკდეეთ, მხოდოდ სიმსსნ ენეის შემდეკ, ინეკნენ თავს ამ მხარეს, სადაც ეკრარტეკეთ მთ მეკეთ მეეხეკრეკდენ თეკეკეეთ ენეკ-ძოდენენ ესრეკდეს ეკქსი-ეეთის სეკეეთნის კინამეკდოთ სამხეკთის მოსეკთ ენეკდ....

აი, რა რიკეკ ინეკრა ისტორია ბ-ნ „სომეხთა მეფნიერთაკეკ“, ბ-ნ კოდმსტრეეთ მეკეკეკ დაკრეკეკეეკ ასრიდოდოკეთ თავიანეკ დეხმარეკნი, თეკეკ ამ შეეხეკეკეეთ მოთ ცდამ ფეკეკ ჩაიარა, თუ მხეკეკდოთ არ ვიქონეეთ ამ ეეხეკრეკ მდგომარეკობის, რომ მეკდეთ ჩაკდოთ ამ ასრიდოდოკეთ ეკდეხეკ ეკეკ ეეხეკდეკ მინდოდეთ „С. Петер. Вѣд.“ ასრიდოდკ, რადეკაც თავთ სომხოდეკ მოკდეკეეკ ეკრაკ ადგენდა, ადამდ, ერთი ეხრი ჭქონდა—ადეკრეკეეთ „ზაკეხი“ ბ-ნ სომეხ მეფნიერთ“, რომელთაც ჯერ გაბედეკ მორეთ თეთონ ეამიდგენეკეეეკ ეკნ ამ მოგონიდ ამბეკთ. მაკრამ ამ შეეხეკეკეეთ სომხეკთ „ხსტოთნი ეეეეზდთ“....

ჩვენის აზრით, მიდლობის ეიინაია ბ ნი ნ. ალეკეეთ-მესხეეეკი, რომელიკაკ ინ. ინ. ეეიკეკვიძის ეერომი ინეკეკ რუსეთის სეხოგადოკეთას. „ეკნენ ბ ამეკრნდეს კიდეკ სხვაც ვინმე მიდლინინ და ეკრომიის სეხოგადოკეთასაკ ვაიკნოს სომეეთთა ვეითომ ,,მეკენიერთა“ ოინეკი და ამთ ნდოთა დდეეკაკოს ინ ეკეეეკ, რომელსაც ეს ვიდბატონეკეი ანეკ გეეეკ-მიდგენნდ ეკრეკ ჩენეს დასამეკრეკეკლად და თავიანთ თავის ასამაღლებლად.

სეწორედ რომ დროკ არის!..

ᲓᲔᲙᲔᲞᲔᲨ

ᲙᲔᲓᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ. მარტის 9-ს, საღამოს 5 საათზედ გარდაიცვალა გრიგოლ აბაშიძე. დრიგენთ დასაფლავება დანიშნულია მარტს 13 ს. ეირსალიძე, თავდგირიძე, რეკეშვილი.

(„რუსეთის დეკენეთა საგაზეთასკან“)

11 მარტი

ᲙᲔᲓᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ. „ვანნდებთა კრებულში“ გამოგხდებეკულია: ბრძანება რომდოთაც ისრიბა ადგრძალეკ ცხენების კაზიდეკის ბესარაბიაკ, ვოდინსის, ეკატერინოსლავეკ, ბოდოლის, ბოდეკეკ და ხერსონის გუბერნიებიდკან; და ნებართვა ბეკნდეთი საქმის მოდგეკეკთ სეფრთეკეთ ეკრეკ-ლიტის სხოგადოკეთის კანეკეკ ხერხი მსერფდ-მბეკნდეთის მაშინების კარაოდ.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. სხოგადოკეთასა ბადეკეთ ამ შეკეთხეკეზედ, თუ, როგორ მიდის რეფორმების სამქმე მ.კეკდინანში, კრანსიორნს უპასუხა, რომ ახლა ეტოიები ამის შესახებ ხედთ არა მაქვსო. ინკლისის კონსულებს ეძრახსთ, ამოაშენდინ ერთად რუსეთის და ავსტრია-უნეკრეთის კონსულებთან, შეეწყობა ადმოფეხინონ ეტოიების შეკრების დროს და მხარი მისეკეკ რეფორმების შემოდეკაში.

ᲡᲐᲜᲔᲗᲘ-ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ. ქალაქი შეამოსეკების ხელშია.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. სენატი. მაკდონიის საქმეკეზედ შეკეთხეკა კამი, ფელკსენ უპასუხა, რომ საფრანკეთი ამ საქმეკ ჯერჯერეთ ეკრრაფდეს აქეკეკ. საფრანკეთი მხოდოდ სხვა სახელმეფოკეთან ერთად ამოეკქმეკდის ამ საქმეკეზედ.

ᲜᲘᲪ-ᲘᲝᲠᲙᲘ. ვინეკეტოდკან იტნობეკიან, რომ 9 მარტს ვეფდკნის სეფრეკრეს ამოადეკეკ ადგილი ქეკ და ფეკრდედ. მრეკვდი კეკი ადიდეკს.

ᲙᲐᲜᲗᲐᲢᲘ. ეეეეკეტორეს ნეკა დართა კეკნთეკეეეკეეთ ეკეკეკ ადმტკიმრეკეეეკ სამოდიტეკ მაზეზდაის კეამ. ზოგნი ეკდეკ კეამ-ამოეკეკ, ამ კეკრის დასაბრეკდ ეკეკდანი კანთეკეეეკეეეკ აქმბენან.

ᲡᲝᲤᲘᲐ. ის ამბავი, ვითომდ რეეეკეთის სიადეკეკ ბეკრტები თეკდ-ეეეს ადეკეეეენ, რომ მაკდონიის კომიტეტების წინააღმდეკ მიდეკეეეკ დონის ძალანი შეერეკდენ ეთოს,—სიფეეკეკ მოკდეკეეეკ. მთავრობის მიერ თეკისს ნეკიდთ მიდეკეეეკ დონის ძალის ენერკიეკეეეკ ასრეკდენ სათანდო დეეეკეეეკანი.

12 მარტს.

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ. გაზეთები იეეეყება; მარტის 11-ს გარდაიცვალა ბერლინში ცნობილი მხატვარი, პროფესორ ვიოლეკეკეკი.„Правит. Вѣст.“-ი იეეეყება: თითეერობა გზანინს წარმომდგენელთ საერთა-შორისო კონგრესეზეზე: მეშვიდე სამეფორეო კონკრესსზე ქ. რომს, რომელიც კასტანს 19 აპრილიდან 23 მაისამდე (ახ. სტ.), ტაინი სოვეტნე ფიშერ-ფონ-ვალლეკეკ, და ქიმიკოსების კონგრესზე ქ. ბერლინს, 20—26 მაისამდე, დეიტს. სტატოვეეტ. კერს.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. შუადღიდან დაწყებული სხვაა-სხვა ადგილს იძრა მიწა: ლონდონ—ოროკერ. ტეხოვრებელები გამოკეკვიდნენ სახლებიდან. ალეფეტონში სამჯერ იძრა მიწა; ზოგიერთ სახლებში დაინგრა საკვამლე. ტელეფონის მავთულები დაწეკდა. აშმორნში ჩამოინგრა ერთი საკვამლე. მიწის ძეკის დიდი ზარალი არ მოეტანინა.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. მემკვიდრე და მთავრის სხვა შვილები წავიდნენ მენტონსა. მთავარი მანამდე დარჩება, სანამ მინისტრთა შორის უკმაყოფილობა არ მოისპობა. მოვიდა რამდენიმე საზღვარ-გარეთელი კორესპონდენტი საქმის მდგომარეობის გასაცნობად. აქედან მაკეონინკენ გაემგზავრეკინან. საბაჯო ტარიფი მოწონებულ იქნა სახლეზო კრებაზე, პირველ წაკითხვის შემდეკ.

ᲜᲘᲪ-ᲘᲝᲠᲙᲘ. პორტ-ოფ-სპეინიდან გემი „პალასის“ უფროსის დეპეშით იეეეყება, ამბავი ვითომ გემი „რეკტორადორ“ ხელში ჩაეგდოთ, სიმართლეკ მოკლებულია.

ᲑᲔᲠᲚᲘᲜᲘ. რეიხსტაგში მესამედ წაკითხულ იქნა ბიუჯეტი. სხდომები გადაიდო 8 აპრილამდის.

ᲮᲐᲠᲙᲝᲕᲘ. მოისმინეს ბრალდებულთა უკანასკნელი სიტყვა. პალატამ გამოაცხადა 85 საკითხი, რომელნიც ენდა განხილულ განაჩენის დადგენის დრო. სხდომა გადაიდო ხვალამდის.

ᲮᲐᲠᲙᲝᲕᲘ. კლემანსო ითხოვს ვატიკანში საელჩოს გაუქმებას. დელკასემ განაცხადა: ვატიკანთან არა გვაქვს ასეთი განწყობილება, რომ საელჩოს გაუქმება იყოს საჭირო. კლემანსოს წინადადება უარჰყეს.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. საგრაფო დერბში მიწა იძრა მსუბუქად.

ᲕᲘᲚᲔᲛᲑᲚᲓᲝ. გენერალ მატოსსა დეპეშით შეტყობინება ვენეტუელის ეიეკ-პრეზიდენტს, რომ, თუ ვინი